

במדינה

עסקים

הצנזורה נגד בנק

הישיש ניהל בנק ממש, ושדה מיליוני דודרים דחוי.

שיחוררו בערבות הותנה בכך שלא יכנס לבנקים

הצנזורה הביטחונית פקחה עינה על מעטפות המוטבעות בחותם השגרירות ה- אמריקאית אשר נשלחו בדואר רגיל. כידוע אין השגרירות משתמשת בשירותי ה- דואר. את מיכתביה לחוץ-לארץ הן שול- חות בדואר דיפלומטי. מחשש לעניין ביט- חוני נבדקו כל המעטפות המוזרות הללו בחדש ספטמבר 1976. באותו חודש נשלחו 30 מעטפות כאלה. הן היו מיועדות כולן לבנקים בשווייץ. שני בנקים בציריך ואחד בלוגאנו.

כאשר נפתחו המעטפות התברר כי לא מדובר בעבירות ביטחוניות, אבל תוכן המיכתבים הוציב על עבירות כלכליות חמורות. בתוך המעטפות הללו היו מיכ- תבים בצרפתית שהכילו הוראות לבנקים לשלם סכומי כסף גדולים לאנשים ששמו- תיהם נקבו במיכתבים. היו שם גם המ- חאית-נוסעים המהות אחרות בסכומים של 120 אלף דולר.

חוקרי המכס והמס, אשר קיבלו לידיהם את החקירה, הבינו כי עלו על בנק פרטי שהעביר סכומי מטבע ור לחוץ-לארץ עבור לקוחות, וסידר את קבלת הכסף עבורם בארצות שונות במטבע-חוץ.

כאשר נעשה החישוב השנתי של סכומי הכסף שעברו דרך הבנק הפרטי הזה הס- תבר למישטרה כי מדובר בבנק כלל לא קטן. הסכום השנתי, לפי אומדן זהיר, היה מיליון וחצי דולר לשנה. יש לזכור כי מדובר בתקופה שעבירות מטבע נחשבו לחמורות, זמן רב לפני הליברליזציה ב- מטבע זר, וכי סכומים כאלה בשנת 1976 היו מרשימים במיוחד.

האישי שהיה חתום על מיכתבי ההר- ראות לבנקים בחוץ-לארץ היה יצחק סמו. או בן 66. ילידי בולגריה הביב וחיכני. שני בניו ניסים וחיים הם עורכי-דין צעיר- ים.

לצאת לפנסיה. מעצרו של סמו היה תחילת גילגולו של כדור שלג. נתגלו לקוחות, ואנשים אחדים נעצרו. חלקם נשפטו וחלקם שילמו כופר לאוצר. סמו עצמו הועמד לדין בהאשמות שונות של אי-הצעת מטבע-זר לאוצר וניסיון להבריח מטבע. המישטט נמשך שנים ארוכות וכמו בנקאי אמיתי, היה גם סמו מלא דיסקרטיות והתחשבות בלקוחותיו. במשך כל הזמן הוא לא פצה את פיו. הוא לא הודה ב- מאומה ולא שיתף פעולה עם המישטרה. החוקרים ערכו חיפוש בביתו ובחנות שהחזיק ברחוב לילינבלום בתל-אביב, ש- בה עסק רישמית במיסחר בניירות ערך, אך מאומה לא נמצא שם.

אחרי שישב במעצר 36 יום שוחרר סמו ממעצרו בערבות של 50 אלף לירות, ומתן התחייבות שלא יכנס לבנקים. כיוון שסמו לא הודה באשמה התמקדו הווכחות התביעה בעיקר על מיכתביו של סמו, שנחפסו במעטפות השגרירות. ה- גרפולוגית ורדה תמיר הגישה חוות-ידעת שבה קבעה כי "קיימת הסתברות גבוהה כי אכן סמו הוא אשר כתב את המיכ- תבים". שולמית אמיר, הפרקליטה שהי- סעה בתיק הכינה שיעור-יבית, והביאה לפני השופט מנחם אילן את כל החומר בצורה מסודרת. כל סכום וכל המחאה היו מתווקים לפי סעיף האישיום שאליו התי- ייחסו.

ואכן, אחרי שלוש שנות מישפט הרשיע השבוע השופט אילן את סמו. אמיר הצ- יבעה על גודל הסכומים ועל חומרת ה- עבירה כפי שהיתה בזמנו. הסניגור דוד ליבא- סיפר על גילו של הנאשם ועל כך שנשבר מטה לחמו.

אחרי הרהור קצר גזר גזר השופט על סמו שנתיים מאסר על תנאי, ומאה אלף לירות קנס. למישמע גזר-הדין השמיעה תפוצת תל- מידות שישיבה באולם קריאת התפילות והשתתפות בצערי. אבל הנאשם שיצא מהאולם עם סניגורו ועם בנו לא נראה עצוב כלל. הוא בישר את התוצאה בטלפון למישפחתו, וישב מחייך במיוזון בית- המישפט. אומנם את הבנק סגר, אבל בגיל שבעים ממילא כבר הגיע הזמן לצאת לפנסיה.

הישראלים שכל עניין האמונה הוא חסר- חשיבות. מה גם שבחתימה של הפלסטינים עצמם אין האמונה מהווה משהו ממשי ו- אקטואלי, ורובם הגדול כלל אינם זוכרים מה כתוב בה. (לא פעם היה לי ויכוח עם אישיות פלסטינית זו או אחרת על נוסח האמונה, ולבסוף התברר כי הגירסה שלי נכונה, בעוד שאיש-שיהי זכר גירסה משו- בשת לגמרי.)

"לעזאזל האמונה!" הפליט פעם, בוויכוח כזה, אדם פלסטיני מרכזי מאד. גם אני אמרתי, בנאומי בכנס ניו אאוטלוק בווינגטון, "לעזאזל האמונה!" ואם לשפוט על פי הבעת-פניהם של הפלס- טינים שנכחו בכנס, הם די הסכימו עימי. אך יש לסייג קריאה זו.

בדרך לשלום, מהווה האמונה כיום מיכ- שול של נייר. זוהי תחמושת בידי אויבי השלום שבקרב הישראלים, ורוב הפלס- טינים מאמינים כי ישראל דבקה באמונה מתוך כוונת-זדון, בעוד שהפלסטינים כבר נטשו אותה למעשה.

זוהי אמת. אבל לא כל האמת. יש צד שני למטבע. מחוז לחיים המדי- ניים היומיומיים, יש לימיסמכים מקודשים גם קיום וכוח משלהם. הם משפיעים, יוצ- רים עמדות רוחניות, זורעים חשד וחשש. ההכטחה האלהית לעם ישראל, לתת לזרע אברהם את הארץ מן הגילוס עד הפרת, עדיין משפיעה מאד בישראל. משד- רים אותה מדי פעם ברדיו ובטלוויזיה, הגאומים הלאומיים מסתמכים עליה מדי יום. יש בה ממשות אקטואלית מסוכנת. המאניפסט הקומוניסטי, הנלמד בבתי- הספר הסובייטיים, משפיע גם כיום, כימעט 150 שנים אחרי שנכתב, מי יודע מה מתרחש בתת-ההכרה של המנהיגים ה- סובייטיים. שחונכו על בירכי מיסמך זה? האמונה הפלסטינית, גם אם אינה מכוונת כיום את המדיניות של החלק המכריע של אש"ף, עלולה להשפיע בתת-ההכרה של רבים.

לכן אין לי ספק שיש "לשנותה או לכסלה", כאחד הימים, כדי להגיע לשלום. התרומה שלי לזווי- כוח היא הצעה לכדול, בכוא היום, בחוזה-השלום הישראלי- פלסטיני סעיף שיקבע כי "כל הי אמות, החלטות וההצהרות של שני הצדדים, הנוגדות את רוחו ולשונו של חוזה זה, בטלות ומכוי- טלות."

נמר של ניד

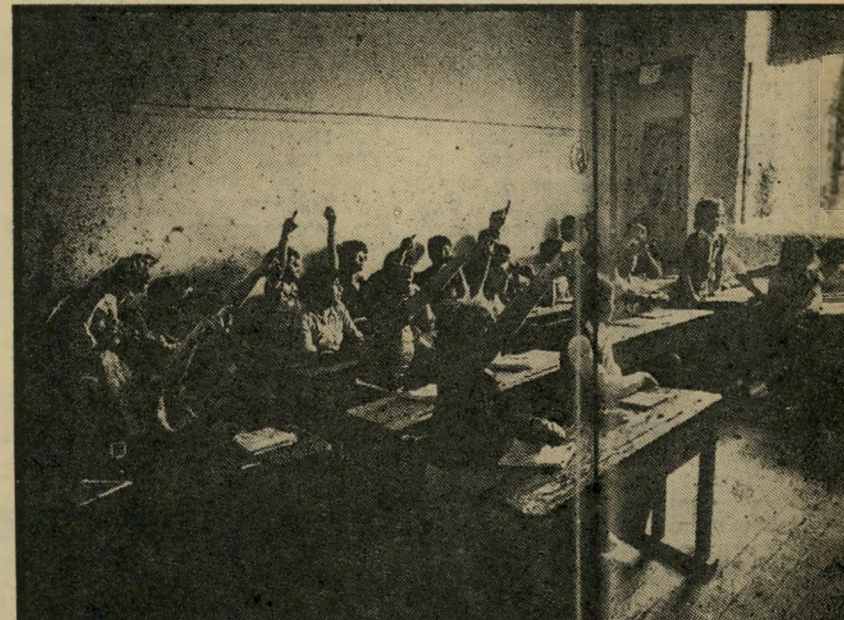
אך בשעה הנוכחית, בעת הדיון על פיתרון הסיכסוך ההיסטורי בין שני העמים, כל הוויכוח על האמונה הפלס- טינית הוא עורבא פרח. זהו תכסיס כדי להסיח את הדעת. יש העושים זאת בתמי- מות, יש העושים זאת בזדון. סילוף תוכנו של המישאל של זה מידל איסט, בידי יש- ראלים היודעים היטב שאינם אומרים אמת, אינה אלא דוגמה נוספת לכך. לאחורנה משמש יכוח מפורבק זה גם כמכשיר פוליטי-פנימי, בידי "יונים" כב- יכול. כדי לנגח את מתגה-השלום האמיתי, המחפש פיתרונות-אמת. "יונים" אופנתיים אלה, המבקשים לשמור על סופולריותם ולנגח אנשי-שלום שהם עיקביים יותר, המקיימים מגעים עם הפלסטינים, טוענים לעומתנו: "מדוע אינכם דורשים מהם לבטל את האמונה מייד? איך אתם יכולים לשבת איתם כשאננם עושים זאת?"

אנחנו אנשי-מיקצוץ בשטח הי שלום. לא נודדנו אתמו, ואיננו בנייה-אופנה. אנחנו משתדלים להבין את הכעיה המורכבת, ובין השאר גם את מקומו של גמרי-נייר זה בתוך המערכה הכללית. האמונה עדיין קיימת. אין היא בלתי- חשובה. זוהי אחת הבעיות שיש להתמודד עימה. אחת מני רבות, ולא החשובה ביותר. **מי שמעלה את "האמונה" כי בעיה יחידה או כבעיה העיקרית, כאילו היא חשובה יותר מסירובה של ממשלת-ישראל דהחזיר את השמחים הכבושים תמורת השלום, או אף להכיר בקיומו ובזכויותיו של העם הפלסטיני, ממתק את הי- מציאות עד כדי שקר גס.**

מי שמעלים בזדון את הלבטים הפלס- טיניים, וטוען בפשטות כאילו הפלסטינים "מסרבים לבטל את האמונה", וכי על כן "אין פלסטינים מתונים" — משקר אף הוא. אלא אם כן הוא כסיל ללא-תקנה. **ברוח זו אני חוזר ואומר: "לעזאזל זד האמונה!"**

הדבר אפשרי כלל, ביגלל אותו סעיף ב- אמונה הפלסטינים אומרים כי הנהגת אש"ף יכולה לעשות זאת, כאשר הנסיבות יצדיקו זאת — אם כי הדבר יחייב, בוודאי, מיל- חמה עם אירגוני-הסירוב, שלא יקבלו החד- לטה כזאת מרצון. גם מבחינה זאת יש חשיבות לעיתוי. אי-אפשר לעשות זאת לפני שהמוני העם הפלסטיני בתפוצותיו ישוכנע כי ניתנה על כך התמורה הלאומית המתאימה. אשר לתמורה, ברור מה היא צריכה להיות, לדעת הפלסטינים: הקמת המדינה הפלסטינית בצרעה ובגדה, וביכלל זה ירושלים המיוחזת (תוך סידור עירוני של שמירה על שלמותה הפיסית של העיר), **השאלה הגדולה היא: האם זהו סוף-הסוף, או שזהו רק שלב זמני, עד להקמת מדינה פלסטינית ככל רחבי הארץ?**

כאן מרימה האמונה את ראשה מחדש. אויבי השלום הישראלי-פלסטיני בישראל מוצאים באמונה תחמושת רבה. האמונה דוגלת בהקמת מדינה פלסטינית-ערבית

כיתה בבית-ספר פלסטיני בלבנון * האם הם לומדים את האמונה?

בכל הארץ, בגבולות המנדט הבריטי (ולא נאמר אם הכוונה היא לגבולות ה- מנדט לפני הפרדת עבר-הירדן, או אחריה). בניגוד לטעות הנפוצה, אין האמונה מדברת על "מדינה דמוקרטית חילונית", שבו יחיו יחדיו בשלום ובשוויון יהודים, נוצרים ומוסלמים. זוהי התפתחות מאוחרת יותר, הסותרת את האמונה. זו מדברת רק על מדינה ערבית-פלסטינית, שבה יקבלו אז- רחות יהודים שחיו בארץ "לפני הפלישה הציונית".

לפי אותה אמונה, יכולה מדינה פלסטי- נית בגדה וברצועה לשמש בסיס להמשך "המאבק המזוין" נגד ישראל, עד ל"שית- רור" הארץ כולה וחסול "הקיום הציוני".

המנהיגים הפלסטיניים נתקלים בקושי זה. מכיוון שאינם מוכנים עדיין לבטל את האמונה רשמית, הם נאלצים לחפש מוצא אחר. עראפאת עצמו אמר כי איחוד הארץ היא "חלום", ומתור לחלום. הרמז: אין זה יעד מדיני סביר ומעשי. אחרים אמרו כי איחוד הארץ יתגשם אירעם בעתיד, "אחרי מאה שנה", כפי שאמר סעיד המאמי ה- מנוח, או "לא בימינו", כפי שאמרו אחרים. ויש האומרים כי הסכסוך-השלום הישראלי, שיכלול מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, יהיה סופי, וניתן יהיה לשנותו רק בהס- כמת שני העמים, כלומר בדרכיש-לום. **בסופו של דבר יצטרפו הפלס- טינים להכיר בעובדה שאין די ב- נוסחיהם אלה, וכי תמורת הפסקה של ישראל להקמת מדינה פלסטי- נית יהיה צורך לקבוע חיד-משמעותי שזהו היעד הסופי (עד כמה שיש כיכוד משהו "סופי" בחיוב).**

כוחו של מיסמך

שיחות פרטיות וגם בוויכוחים ציי- בוריים, מנסים הפלסטינים לשכנע את * על הקיר, מימין — מפה של ארץ- ישראל.

(המשך מעמוד 30) **"האמונה" כוללת 33 סעיפים, הי נוגעים לעניינים רבים. גם מי שמוי- כן לשנותה, אינו סבור כי יש לשנות את כולל ה-**

כך, למשל, קובע הסעיף 19 כי החלטת האו"ם על חלוקת ארץ-ישראל לא היתה חוקית. הסעיפים קובעים כי יהודי העולם אינם מהווים אומה או עם מאוחד, וכי במילא הציונות אינה תנועת-שיחור לא-ר מית, אלא סוכנות של האימפריאליזם, וכי, הפלסטינים, הרוצים או המוכנים לשלום עם ישראל, אינם מותרים בהכרה על השי- קנות אלה.

גם מי שמוכן להכיר בישראל כבעובדה קיימת שיש להשלים עימה, ומי שמוכן להסכים לכך שקיימת עתה אומה ישראלית ב- ארץ, אינו מוכן בהכרה להורות שהציונות היתה תנועה צורקת, או שהיתה ליהודים זכות על הארץ. השלמה אמיתית כזאת — כלומר, ראיית הציונות באור אחר, וקבלת התהליך ש-

הביא להקמת המדינה כמעשה חוקי ומוצ- דק — יכולה לבוא רק כתוצאה מהתפתחות ממושכת, אולי בדרך הבא.

הפלסטיני המתון האופייני אומר: "הציו- נות היתה גזענית ואימפריאליסטית, ונש- ארה כזאת. ארה גרמה עוול היסטורי לעם הפלסטיני. ישראל לא קמה כחוק. אך מה שהיה היה, ואי-אפשר לבטלו. לא נתקן עוול על-ידי יצירת עוול חדש. יש עכשיו אומה ישראלית בארץ, ויש להשלים עם עובדה זו. הפיתרון המעשי הוא דו-קיום בשתי מדינות לאומיות, זו לצד זו."

אם וכאשר תוחלף האמונה על-ידי מיס- מך חדש, יש להניח שזה ישקף השקפה מעין זו.

ויכוח כזה קיים גם בעניין הי סדר.

מה שנראה לכל ישראלי כסדרה של מעשי-זוועה בארבראיים, נראה לכל ה- פלסטינים כמעשים מוצדקים של הגנה עצמית, אחרי ישראל גירשה את הפלס- טינים מארצם, מסרבת להניח להם להקים מדינה משלהם ואף משתמשת בצבאה ה- מולה כדי להסציצם ולהגניזם בלבנון. **הישראלים רואים לפניהם רוצי חים נתעבים, הפוגעים בלי אכזחה בפשום ובירדים. הפלסטינים רואים לפניהם גיבורים צעירים, החודרים לתוך ארץ המוגנת יותר מכל ארץ אחרת בעולם, כשסיכוייהם להי- הרג קרובים ל-100.**

בעיני הישראלים זהו "טרור" שפל. בעיני הפלסטינים זהו "מאבק לשיחורו לאומי", שאינו רק מותר על פי מישפט העמים, אלא שהוא חובה של עם כבוש. תפיסה זו מוצאת את ביטוייה בסעיף 9 של האמונה. **לדעתי אין כל אפשרות לגשר על פני התהום הרובצת בין שתי תפישות אלה, לגבי העבר והחווה. אפשר רק לפעול כדי להפסיק את הפיגועים בעתיד, לפחות עם פתי- חת המשא-זהמתן הישראלי-פלס- טיני לשלום.**

התעמולה הישראלית טוענת, כי אין